

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของชาติ เพราะในปัจจุบันนี้มีผลการศึกษาค้นคว้ามากมายที่สนับสนุนชี้บ่งว่าการพัฒนาคุณภาพของประชากรจำเป็นจะต้องเน้นการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กซึ่งมีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ทั้งนี้เพราะช่วงอายุนี้เป็นช่วงวิกฤติของชีวิตมนุษย์ ผลของการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในระยะต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อการวางรากฐานของพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และบุคลิกภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523)

พัฒนา ชัยพงษ์ (2530) ได้กล่าวชี้ให้เห็นความสำคัญของเด็กวัยอนุบาลไว้ว่า วัยของเด็กที่เรียนในระดับอนุบาล อายุ 3 - 6 ปีนั้น เป็นช่วงระยะที่สำคัญของชีวิต ทั้งนี้เพราะร้อยละ 70 - 80 ของเชลล์สมองของมนุษย์จะเจริญเติบโตและพัฒนาในวัยนี้ ฉะนั้นการให้เด็กได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง จึงนับได้ว่าเป็นการกระตุ้นอันจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้เจริญเติบโต เป็นทรัพยากรที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

จากการสำรวจสภาพของโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในชนบทห่างไกลจะมีขนาดเล็กและครูไม่ครบชั้น โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กก็มีแนวโน้มจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กต่อไปอีกนาน เนื่องจากมีสาเหตุในด้านการลดอัตราการเพิ่มของประชากร และจากการศึกษาเกี่ยวกับการอพยพของประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ประชากรในชนบทอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ ๆ มาก นอกจากนี้ยังมีการอพยพของประชากรในชนบทจากชุมชนเดิมเพื่อไปบุกเบิกที่ทำมาหากินใหม่ ซึ่งทำให้เกิดชุมชนขนาดเล็กใหม่และชุมชนเดิมมีขนาดเล็กลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525) และจากการสำรวจของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาล ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปว่ามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ สถานที่คับแคบ อาคารเรียนไม่เพียงพอ ไม่มีสนามเด็กเล็ก ถึงแควค้อมไม้ดี อยู่ในชุมชนหนาแน่น และมีเสียงรบกวน

2. ด้านบุคลากร ครูขาดกำลังใจในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาสั่งงานไม่ชัดเจน บุคลากรขัดแย้งกัน ไม่เข้าใจขอบข่ายงานที่รับผิดชอบ ครูที่มีวุฒิทางอนุบาลมีจำนวนไม่เพียงพอ

3. ด้านการเรียนการสอน ขาดสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ ครูขาดการพัฒนาเทคนิค และวิธีการสอนใหม่ๆ ในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์ ขาดการแลกเปลี่ยนความรู้กับโรงเรียนอื่น

4. ด้านอื่นๆ ได้รับงบประมาณน้อย ขาดการนิเทศภายในศึกษานิเทศก์ ไม่มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนอนุบาล การบริหารงานของผู้บริหาร

5. โรงเรียนอนุบาลไม่คล่องตัว งานซับซ้อน การทำงานขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

นอกจากปัญหาดังกล่าว ยังมีปัญหาโรงเรียนที่ครูไม่ครบชั้น เมื่อเปรียบเทียบโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อเสียเปรียบสำคัญหลายประการ เช่น

1. ครูคนหนึ่งสอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน โดยครูเหล่านี้ไม่ได้รับการศึกษาอบรมที่จะสอนนักเรียนมากกว่า 1 ชั้นพร้อม ๆ กัน

2. ปริมาณของงาน (จำนวนงาน) ในการสอน 2 ชั้นเรียน เกือบเป็น 2 เท่าของการสอนชั้นเรียนเดียว

3. ครูที่สอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน จะก่อให้เกิดความกังวลในการควบคุมดูแลชั้นเรียน

นอกจากนี้ บางโรงเรียนที่มีได้มีปัญหาดังกล่าว แต่นำเด็กมาจัดการเรียนการสอนแบบลดอายุ ก็เพราะมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องสัมพันธ์กันกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละระดับอายุ และความแตกต่างของเด็กแต่ละคนด้วย ซึ่งแนวทางนี้ Plato ได้ให้ความเห็นว่าเด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันมาแต่กำเนิด การให้การศึกษาอบรมเด็กควรคำนึงถึงความสามารถของเด็กที่แตกต่างกันด้วย (สุฉิย์ ชีรดากร, 2523)

Rousseau ก็มีความเชื่อว่าเด็กคิดมาแต่กำเนิด เด็กคือผ้าขาวที่บริสุทธิ์ ผู้ใหญ่มีหน้าที่แต้มสีต่าง ๆ ให้สวยงาม การกระทำของเด็กที่แสดงออกจึงเป็นสิ่งที่เกิดโดยธรรมชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523) นอกจากนี้แล้ว Pestalozzi ได้ให้ความเห็นว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสนใจ ความต้องการ และอัตราในการเรียนรู้ และยังเป็นผู้ริเริ่มคิดในเรื่องความพร้อมของเด็ก นั่นคือเด็กต้องไม่ถูกบังคับให้ท่องจำแต่จะต้องให้เวลาและประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523) Maria Montessori ได้ให้ความคิดเห็นว่า การให้เสรีภาพแก่เด็กเพื่อแสวงหาความรู้ โดยปล่อย

ให้เด็กมีประสบการณ์ทางสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง และด้วยความสมัครใจ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) เป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้แนะให้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมเอกราชของเด็ก (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523)

เขวพา เศรษฐ์ (2536) ได้กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันตามคุณสมบัติประจำตัวและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ การจัดการศึกษาจะต้องตระหนักถึงหลักความจริงนี้ การตระหนักถึงธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการวางแผนทางพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะของเขา และเป็นการพยายามเข้าถึงตัวเด็กแต่ละคนด้วย

หรรษา นิธิเวียร (2535) ได้กล่าวว่า เด็กในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ มีความหลากหลายในพัฒนาการทุกอย่างทุกด้าน ความหลากหลายเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายให้ครูจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กเป็นรายบุคคลต่อไป

จากความสำคัญที่จะต้องจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของเด็กแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ได้มีหน่วยงานต่าง ๆ พยายามที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าววิธีการหนึ่งที่นำมาแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้คือ การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2525) ได้สรุปสาระสำคัญของจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนสองกลุ่มอายุในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กกว่า ๓๐ คนที่ควรจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนสองกลุ่มอายุ เพราะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

1. ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น
2. แนวโน้มของประชากรในแต่ละท้องถิ่นน้อยลง เนื่องจากการคุมกำเนิด และการอพยพทำให้จำนวนนักเรียนน้อยลงไปด้วย
3. ลดความสิ้นเปลืองของงบประมาณในการสร้างอาคารเพิ่มเติม และจ้างบุคลากรเพิ่ม
4. แบ่งเบาภาระของผู้สอนจากการต้องสอนหลายชั้น

จากการสำรวจของผู้วิจัย พบว่า โรงเรียนและศูนย์ ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุคือการนำเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี มารวมอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ในเขตจังหวัดภาคกลาง ที่อยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานครมากนัก มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุหลายแห่ง ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด

ในเขตจังหวัดภาคกลาง ซึ่งผลจากการศึกษาคั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ในเขตจังหวัดภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ที่มีการเรียนการสอนแบบแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ในเขตจังหวัดภาคกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา รวม 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1 นโยบายการจัดการเรียนการสอน
- 1.2 การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย
 - 1.2.1 การจัดอาคารสถานที่และครุภัณฑ์
 - 1.2.2 สื่อการเรียนการสอน
- 1.3 การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร
- 1.4 หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์
- 1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย
 - 1.5.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น
 - 1.5.2 พฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ
- 1.6 การวัดและประเมินพัฒนาการ
- 1.7 การนิเทศการสอน

2. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น เด็กวัยอนุบาลอายุระหว่าง 3-6 ปี และผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลอายุ ที่อยู่ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ในเขตจังหวัดภาคกลาง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลอายุ และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

ข้อตกลงเบื้องต้น

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กวัยอนุบาลอายุ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสังกัด จึงถือว่าเป็นตัวแทนของโรงเรียนและศูนย์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะและวิธีดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลอายุ ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมายในด้านต่าง ๆ 7 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน หมายถึง หลักการซึ่งโรงเรียนและศูนย์ยึดถือเป็นแนวดำเนินการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่เด็กวัยอนุบาลอายุ

2. การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 การจัดหาอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ เครื่องเล่นสนาม และสนามเด็กเล่นให้แก่เด็กวัยอนุบาลอายุ

2.2 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์การศึกษาทุกชนิดที่ใช้กับเด็ก วัสดุขนาดกลางอายุช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3. การเตรียมและการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การจัดการล่วงหน้าในการคัดเลือก ครูประจำชั้นรวมทั้งการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูประจำชั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กวัยอนุบาลกลางอายุมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ หมายถึง แนวทางในการจัดการเรียน การสอนให้แก่เด็กวัยอนุบาลกลางอายุ

5. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การที่ครูประจำชั้นจัดประสบการณ์ หรือ สภาพการณ์ให้เด็กวัยอนุบาลกลางอายุ ได้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ เด็ก และเด็กกับเด็ก อันเป็นผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

5.1 ลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น หมายถึง พฤติกรรมที่ครูประจำชั้น ได้จัดประสบการณ์หรือสภาพการณ์ให้เด็กวัยอนุบาลกลางอายุ

5.2 พฤติกรรมของเด็ก หมายถึง การแสดงออก ตอบสนองหรือโต้ตอบของ เด็กแต่ละระดับอายุที่เกิดขึ้นในระหว่างการร่วมกิจกรรม ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์คือ พฤติกรรมที่เมื่อเด็กทำแล้ว สร้างความพอใจ เป็นที่นิยมชมชอบแก่ตนเองและผู้อื่น และพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์คือ พฤติกรรมที่เมื่อเด็กทำไปแล้วสร้างความเดือดร้อน และความไม่พอใจให้แก่ ตนเองและผู้อื่น

6. การวัดและประเมินพัฒนาการ หมายถึง วิธีการและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ วัดและประเมินพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลกลางอายุ ว่ามีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพียงใด

7. การนิเทศการสอน หมายถึง การแนะนำช่วยเหลือครูประจำชั้น ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลกลางอายุ ให้ตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ดีขึ้น

เด็กวัยอนุบาลกลางอายุ หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 3 - 6 ปี ที่เรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ในโรงเรียนและศูนย์

โรงเรียนและศูนย์ หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ (สพช.) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน (กพช.) และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรม การศาสนา (ศน.) ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลกลางอายุ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ หรือ อาจารย์ใหญ่ หรือ ครูใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือ ประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และเข้าอาวาสในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กอนุบาลคละอายุ

ครูประจำชั้นอนุบาล หมายถึง ครูที่สอนเรียนเด็กวัยอนุบาลคละอายุในชั้นเรียนตลอดวัน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และครูที่เลี้ยงในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดู และเป็นผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น เด็กวัยอนุบาลอายุระหว่าง 3 – 6 ปี และผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา ในเขตจังหวัดภาคกลาง ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ

ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครูประจำชั้น จำนวน 4 คน สังกัดละ 1 คน เด็กวัยอนุบาลอายุระหว่าง 3 – 6 ปี จำนวน 24 คน สังกัดละ 1 ห้องเรียน เป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 3–4 ปี อายุ 4–5 ปี และอายุ 5–6 ปี กลุ่มอายุละ 2 คน และผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลคละอายุทุกคนในห้องเรียนของครูประจำชั้น ที่เป็นตัวอย่างประชากร ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ในเขตจังหวัดภาคกลาง

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีทั้งหมด 6 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลคละอายุ และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม

3. เก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 4 คน และครูประจำชั้น จำนวน 4 คน ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลคละอายุ ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร

3.2 ส่งแบบสอบถามผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ที่เป็นตัวอย่างประชากร

3.3 สังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ ที่เป็นตัวอย่างประชากร โดยสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้น คนละ 5 วัน สังกัดละ 1 คน รวม 4 คน

3.4 สังเกตพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ กลุ่มอายุละ 2 คน คือเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี อายุ 4-5 ปี และอายุ 5-6 ปี ในโรงเรียนและศูนย์ทั้ง 4 สังกัด ที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ สังกัดละ 1 ห้องเรียน สังเกตห้องเรียนละ 9 วัน

3.5 สังเกตการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและศูนย์ในช่วงเวลาที่เด็กนอนพักก่อน

4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูประจำชั้น มาวิเคราะห์รายละเอียดของสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ โดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ปกครอง มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตลักษณะการจัดกิจกรรมของครูประจำชั้นและพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาลแต่ละอายุ มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่เป็นจำนวนครั้ง และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม มาวิเคราะห์รายละเอียดของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและศูนย์ โดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กวัยอนุบาล ที่มีการเรียนการสอนแบบแต่ละอายุ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูประจำชั้นในโรงเรียนและศูนย์ ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบแต่ละอายุ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร ครูประจำชั้น และเด็กวัยอนุบาล ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบแต่ละอายุ